

VIDEREGÅENDE UDDANNELSE 4. oktober 2022

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Vi har brug for et uddannelsessystem i trit med virkeligheden

Regeringen vil have flere til at tage en erhvervskandidat og poste flere penge i velfærds- og erhvervsuddannelserne. Det er et fremskridt for både uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Det er helt i trit med virkeligheden, når regeringen med afsæt i [Danmark kan mere III](#) ønsker at ændre på uddannelsessystemet, så vi målretter det efter de udfordringer vi står overfor på arbejdsmarkedet.

[25 procent](#) af en årgang får i dag en lang videregående uddannelse. Det er mange. Særligt taget den høje dimittendledighed blandt akademikere i betragtning. Selvom den rekordhøje beskæftigelse har gjort det nemmere for de nyuddannede akademikere at komme i job, er det fortsat [13 procent](#), der er ledige et halvt år efter endt uddannelse. Indenfor kunst og humaniora er det fortsat mere end hver femte, der er ledige et halvt år efter. Til sammenligning var det kun 3,9 procent af de nyuddannede faglærte.

Derfor er det relevant at stille spørgsmålene, hvad bruger vi vores uddannelsespenge på? Og hvordan harmonerer det med arbejdsmarkedet?

Regeringens svar er blandt andet, at 15 procent af de kandidatstuderende skal vælge en erhvervskandidat og at universiteterne fremover skal udbyde etårige kandidatuddannelser med et tydeligt arbejdsmarkedssigte. Det skal især gælde for kandidatuddannelser inden for humaniora og samfundsvidenskab.

” *Forslaget om erhvervskandidater giver god mening – særligt på uddannelser, hvor overgangen til arbejdsmarkedet kan være svær. Det betyder nemlig, at vi fremover kommer til at uddanne mere i overensstemmelse med virksomhedernes efterspørgsel.*

Chef for registeranalyse Mie Dalskov Pihl

Forslaget om erhvervskandidater giver god mening – særligt på uddannelser, hvor overgangen til arbejdsmarkedet kan være svær. Det betyder nemlig, at vi fremover kommer til at uddanne mere i overensstemmelse med virksomhedernes efterspørgsel. En erhvervskandidat er en fireårig kandidatgrad, hvor den studerende arbejder mindst 25 timer om ugen sideløbende med studierne.

Derudover er det med til at styrke den studerendes mulighed for at komme hurtigere i beskæftigelse efter endt uddannelse, da vi ved, at et studiejob kan reducere ledighedsrisikoen [markant](#) for mange nyuddannede akademikere.

Omlægningen af universiteterne kommer til at give en samlet besparelse på to milliarder kroner. Midler der skal omfordeles, så universiteterne samlet set får 550 millioner ekstra at gøre godt med. Det vil betyde højere kvalitet på universiteterne og bedre mulighed for efteruddannelse senere i arbejdslivet.

Behov for omfordeling

Foruden øget investering i universiteterne lægger regeringen op til at bruge en milliard kroner mere på velfærds- og erhvervsuddannelserne. Penge der kommer til at falde på et vigtigt, men tørt sted.

Vender vi blikket tilbage på dimittendlighedstallene kan vi se, at grupper som tømrere og sygeplejersker har et ledighedsniveau på henholdsvis 2,2 og 0,4 procent. Det er da også netop på disse områder, at efterspørgslen på arbejdskraft er stor. I 2030 kommer vi til at mangle omkring [100.000 faglærte](#) – og det tal bliver vel at mærke endnu større, hvis vi tæller den grønne omstilling med.

Derfor er det paradoksalt, at vi i dag bruger [otte gange så mange penge](#) på at give en lang videregående uddannelse sammenlignet med en erhvervsuddannelse.

Søgetallene til velfærdsuddannelserne er lave, og nedskæringer og flere beretninger om uddaterede faciliteter på erhvervsuddannelserne har presset områderne.

For at vende denne udvikling skal der postes flere penge i uddannelserne for at sikre kvaliteten og gøre uddannelserne mere attraktive for de unge.

Derfor er det et skridt i den rigtige retning, når regeringen sætter velfærds- og erhvervsuddannelserne højt på prioriteringslisten. For det kræver det, hvis vi vil i mål med den grønne omstilling og opretholde et nødvendigt niveau af velfærd.

Med omlægningen af kandidatuddannelserne og flere penge til erhvervs- og velfærdsuddannelserne bevæger vi os i den rigtige retning, når det handler om at sikre bedre kvalitet af vores uddannelser sideløbende med, at de følger virkeligheden på arbejdsmarkedet.